

แบบฟอร์มการนำส่งองค์ความรู้ ประจำปี ๒๕๖๓

องค์ความรู้ด้าน การคุ้มครองและอนุรักษ์ช้างไทย
เรื่อง การฝึกควาญช้าง
องค์ความรู้จาก ผู้เกษียณอายุในหน่วยงาน
เจ้าขององค์ความรู้ นายเสาร์แก้ว ท้าวคำ, นายเทย โภชนะ และนายสมบุรณ์ มีคุณ
ตำแหน่ง พนักงานปฏิบัติการ
ชื่อหน่วยงาน สถาบันคชบาลแห่งชาติ ในพระอุปถัมภ์ฯ

๑. เนื้อหาสาระ

การฝึกควาญช้างรุ่นใหม่

การที่สถาบันคชบาลแห่งชาติ ในพระอุปถัมภ์ฯ มีโรงเรียนฝึกควาญช้างและช้าง เป็นสิ่งที่ดีและมีประโยชน์มาก เนื่องจากควาญจะได้มีทักษะพื้นฐานในการใช้คำสั่ง การควบคุมช้าง ทั้งนี้ได้รวบรวมคุณสมบัติของช้าง ควาญช้าง และครูฝึกที่จะเข้าทำการฝึกได้ดังนี้

คุณสมบัติของควาญช้าง

๑. รักช้าง

ความรักเป็นพื้นฐานของความเข้าใจ หากผู้เป็นควาญช้างไม่มีความรัก ความเอ็นดูช้างเป็นพื้นฐานแล้วจะไม่สามารถดูแลช้างได้

๒. สุขภาพแข็งแรง ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

ต้องเป็นคนที่มีสุขภาพแข็งแรง เพราะต้องขึ้น – ลง ช้าง และอยู่กับช้างตลอดเวลา ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดเพราะจะทำให้ร่างกายของควาญเสื่อมโทรมสุขภาพจิตไม่ดี ส่งผลต่อการเลี้ยงดูช้าง

๓. ตรงต่อเวลา

ต้องเป็นคนที่ตรงต่อเวลา เนื่องจากเวลานำช้างเข้าไปผูกมัดในป่า ตอนเช้าในเวลาเดียวกันจะต้องเข้าไปรับช้าง เพราะช้างมีความผูกพันกับควาญช้างมาก ช้างจะรอควาญเสมอ มีผลต่อจิตใจ

๔. มีความรับผิดชอบในหน้าที่

ต้องเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ ดูแลเอาใจใส่ช้างที่ตนดูแลอย่างดี รับผิดชอบดูแลอาหาร น้ำ อย่างสม่ำเสมอ

๕. ซื่อสัตย์

ต้องเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ เนื่องจากช้างสามารถรับรู้ถึงความรู้สึกของควาญช้างต้องซื่อสัตย์กับช้างไม่โกหก หรือหลอกล่อช้าง

๖. สุภาพอ่อนโยน

เป็นคนสุภาพ อ่อนโยน ไม่กระโชกโยกฮาก ใช้วาจาดี ปฏิบัติตนดีกับข้าง หากมีความสุภาพกับข้าง ข้างจะปฏิบัติตามที่ความรู้อย่างดี แต่หากปฏิบัติไม่ดีกับข้างอาจจะส่งผลให้ข้างทำร้ายได้

คุณสมบัติของครูฝึก

๑. มีประสบการณ์

ครูฝึกข้างต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการเลี้ยงดูข้าง ทั้งการดูแลสุขภาพทั่วไป ทั้งการควบคุมข้างในสถานการณ์ต่างๆ

๒. ใจเย็น

ต้องเป็นคนใจเย็น เนื่องจากการถ่ายทอดวิชาความรู้ จำเป็นต้องอาศัยเวลา หากสอนความรู้อย่างรวดเร็วแล้วใช้อารมณ์ในการสอนจะทำให้การสอนไม่ราบรื่น

๓. สุภาพ อ่อนโยน

เป็นคนสุภาพ อ่อนโยน ไม่กระโชกโยกฮาก ใช้วาจาดี ทั้งกับข้างและความรู้ข้างรุ่นใหม่

๔. ตรงต่อเวลา

ต้องเป็นคนตรงต่อเวลา เนื่องจากการฝึกข้างจะเริ่มต้นตั้งแต่เช้าตรู่ทุกวันเพื่อนำความรู้อย่างรุ่นใหม่ไปรับข้าง

๕. มีความรับผิดชอบในหน้าที่

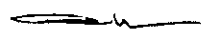
ต้องเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ ดูแลเอาใจใส่ข้างที่ตนดูแลอย่างดี และรับผิดชอบต่อดูแลความรู้อย่างรุ่นใหม่เช่นกัน

๖. แนวทางนำไปใช้ประโยชน์

เป็นแนวทางการในสร้างความรู้ข้างรุ่นใหม่

๓. แหล่งที่มา จากการสัมภาษณ์

ผ่านการกลั่นกรององค์ความรู้โดยคณะกรรมการจัดการองค์ความรู้ (KM) และการจัดการนวัตกรรม (MI) สำนักสถาบันคชบาลแห่งชาติ ในพระอุปถัมภ์ฯ ตามคำสั่งสถาบันคชบาลแห่งชาติ ในพระอุปถัมภ์ฯ ที่ ๙๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

ลงชื่อ ประธานคณะทำงาน
(นางสาวอรสา แต่สัมฤทธิ์)
หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ
วันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๓